

Sygn. akt I ACz 2163/14

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. V.

przeciwko Gminie M. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 19 września 2014 roku, sygn. akt I C 1630/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 2163/14

UZASADNIENIE

Powódka D. V. w pozwie skierowanym przeciwko Gminie M. K. o zapłatę, zawarła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w całości i ustanowienie adwokata z urzędu.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie zwolnił powódkę od kosztów sądowych w części, tj. od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 30 zł. zaś w pozostałej części wniosek powódki oddalił.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że z oświadczenia majątkowego powódki wynika, że powódka prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Zajmowane przez nią mieszkanie jest własnością pozwanej gminy. Otrzymuje emeryturę w kwocie 650,77 zł, która to kwota pozostaje po potrąceniu komorniczym. Do czynszu powódka dopłaca 170 zł, pozostałe opłaty wynoszą łącznie 306 zł, w tym prąd – 100 zł, telefon – 59 zł, komputer – 50 zł oraz leki – 100 zł. Korzysta z pomocy opieki społecznej i pomocy żywieniowej oferowanej przez księży. Z deklaracji podatkowej wynika że w poprzednim roku powódka osiągnęła miesięcznie dochód w wysokości 1.061 zł, a zatem wyższy niż wskazany przez nią w oświadczeniu majątkowym. Po uiszczeniu przez nią wskazanych w oświadczeniu stałych wydatkach pozostaje jej kwota 171,77 zł Wiadomym z urzędu dla Sądu Okręgowego jest fakt inicjowania przez powódkę wielu procesów sądowych, co wiąże się w szczególności z takimi wydatkami jak: koszt papieru, tusz do drukarki czy opłaty pocztowe za wysyłanie korespondencji do Sądu. Zdaniem Sądu Okręgowego skoro powódka posiada środki na opłatę wskazanych wydatków, to posiada także środki finansowe, które pozwolą jej na uiszczenie części opłaty od pozwu w wysokości 30 zł. Zwolnienie powódki w tym zakresie odpowiada jej możliwościom finansowym i jest adekwatne w stosunku do dochodów powódki.

W zakresie wniosku powódki o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, Sąd Okręgowy postanowił go oddalić na podstawie art. 117 par 5 k.p.c., uznając, że udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie nie jest potrzebny, ani

konieczny. W ocenie Sądu Okręgowego sprawa nie ma skomplikowanego charakteru, zaś strona nie jest nieporadna. Powódka ma duże doświadczenie w pisaniu pism sądowych, składaniu wniosków dowodowych oraz wskazywaniu przepisów prawa, ma wykształcenie prawnicze.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości i ustanowienie adwokata z urzędu. W uzasadnieniu powołała się na swoją trudną sytuację materialną, zdrowotną, posiadane zadłużenie. Wskazała, że różnica pomiędzy wysokością dochodu wynikająca z deklaracji podatkowej (1.061 zł) a wysokością otrzymywanej emerytury wynika z potrąceń komorniczych. Na wyżywienie pozostaje jej kwota 120 zł. Zdaniem powódki stan sprawy jest skomplikowany, bo nie chodzi o odczyty wody z licznika, ale o specjalistyczne obliczenia wody w przepływach, obliczanie ubytków wody. Ta zawilość sprawy wymaga specjalistycznej wiedzy. Ustanowienie pełnomocnika powódka uzasadniła również złym stanem swojego zdrowia. W tym kontekście powołała się na inną sprawę w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, w której uwzględniono jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki nie jest zasadne.

Przy rozstrzyganiu zażalenia Sąd Apelacyjny przypomina przedmiotem sporu jest żądanie powódki D. V. zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania przez pozwaną Gminę Miejską K. w związku z otrzymaniem przez powódkę listu poleconego, z którego wynika, że za okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. stwierdzono po stronie powódki niedopłatę za wodę w wysokości 2.228, 46 zł, co powódka kwestionuje. Z kolei w piśmie precyzującym pozew, powódka poinformowała Sąd, że pozwany uznał swoją pomyłkę i obniżył należną tytułem niedopłaty kwotę do 760 zł. Powódka jednak w dalszym ciągu uważa, że naliczona opłata jest nienależna, a „taki sposób oszustwa pozwanego, doprowadziłby ją nie tylko (co już uczynił) do rozstroju zdrowia, ale i do utraty mieszkania”. Sąd I instancji podał, że powódka dochodzi kwoty 100 000zł.

Przedstawienie przedmiotu sprawy pozwala na dokonanie oceny orzeczenia Sądu I instancji, tak co do zakresu zwolnienia od kosztów sądowych, jak i w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Zgodnie z art.102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.), zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie.

W zażaleniu powódka kwestionuje między innymi fragment uzasadnienia Sądu I instancji odnoszący się do prowadzenia przez powódkę innych spraw sądowych i ponoszenia w związku z tym kosztów papieru i znaczków sądowych. Nie wdając się w zakres zasadności tych zarzutów, nawet przy ich uwzględnieniu w całości, orzeczenie Sądu I instancji jest zasadne. Sąd II instancji nie odnosi się także do ponoszenia wskazanego przez powódkę kosztu komputera – 50 zł miesięcznie.

Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena sytuacji materialnej powódki, jak i możliwości uiszczenia kwoty 30 zł ocenione całościowo są zasadne. Pozostała do uiszczenia kwota nie uniemożliwia powódce prowadzenia postępowania sądowego. Powódka ma stałe źródło dochodu w postaci emerytury, według oświadczenia powódki w części zajętej przez komornika, w wyniku czego otrzymuje kwotę 650 zł. miesięcznie.

Z uzyskiwanych dochodów pokrywa koszty własnego utrzymania, w tym koszty leczenia, a także część kosztów związanych z eksploatacją mieszkania. Wprawdzie skarżąca powoływała się na konieczność ponoszenia wydatków koniecznych dla codziennego utrzymania, jednak nie można nie dostrzegać, że postępowanie cywilne jest co do zasady odpłatne. Konsekwencją tego jest obciążenie powódki najniższą możliwą częścią należnej opłaty sądowej.

Sąd I instancji prawidłowo ocenił, że powódka jest w stanie ponieść część kosztów sądowych w kwocie 30 zł tytułem opłaty od pozwu, jak również, że udział profesjonalnego pełnomocnika nie jest w sprawie potrzebny.

Odnosnie ustanowienia dla powódki pełnomocnika z urzędu wskazać należy, że Sąd Okręgowy trafnie uznał, że brak jest podstaw do jego ustanowienia w okolicznościach sprawy. Zgodnie z art. 117 § 5 k.p.c. przyznanie pełnomocnika z urzędu celem świadczenia pomocy prawnej, oprócz obowiązku wykazania niemożności pokrycia kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego (art. 117 § 2 k.p.c.) ustawodawca dodatkowo uzależnia od uznania przez Sąd na podstawie okoliczności konkretnego przypadku, że udział pełnomocnika z urzędu w sprawie jest potrzebny.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, na obecnym etapie postępowania nie zachodzi potrzeba reprezentowania powódki przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu. Powódka posiada wykształcenie prawnicze oraz doświadczenie procesowe, wykazuje się znajomością przepisów prawa, nie jest również osobą nieporadną. Podejmuje czynności procesowe, prawidłowo odpowiada na wezwania sądu. Również jej stan zdrowia nie uniemożliwia podejmowania czynności procesowych. Powódka w pozwie wyczerpująco przedstawiła swoje żądania, opierając je na obszernej podstawie faktycznej, która będzie przedmiotem rozpoznania przez Sąd w dalszym etapie postępowania. W niniejszej sprawie nie występuje także skomplikowane zagadnienie prawne, ani szczególnie zawiły stan faktyczny, w związku z którym konieczne jest udzielenie powódce pomocy prawnej przez profesjonalistę. Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.